

بسم الله الرحمن الرحيم

معمایی معاویة بن ابی سفیان

دکتر محمد جواد گودینی (استاد حوزه و دانشگاه)

مصطفومه عطاردی (کارشناس معارف)

سروشانه	: گودینی، محمدجواد.
عنوان و نام پدیدآور	: معماه معاویه بن ابی سفیان / محمدجواد گودینی، معصومه عطاردی.
مشخصات نشر	: قم، انتشارات میراث ماندگار، ۱۴۰۱.
مشخصات ظاهری	: ۱۱۲ ص.
شابک	: ۹۷۸ - ۵ - ۳۱۴ - ۸۸۹ - ۶۲۲ - ۹۷۸.
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
شناهه افزوده	: عطاردی، معصومه.
موضوع	: تاریخ، اسلام.
رده بندی کنکره	: hd۳۷۳۰ :
رده بندی دیوبی	: ۶۵۸/۰۵۴۶۷۸ :
شماره کتابشناسی ملی	: ۴۳۹۷۰۳۲ :

نام کتاب: معماه معاویه بن ابی سفیان
 نویسنده‌گان: دکتر محمدجواد گودینی، معصومه عطاردی

ناشر: میراث ماندگار

نوبت چاپ: اول ۱۴۰۱

چاپخانه: صفری

شمارگان: ۵۰۰

قیمت: ۷۰,۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸ - ۵ - ۳۱۴ - ۸۸۹ - ۶۰۰ - ۹۷۸

مرکز پخش:

+۲۵۳۷۸۴۲۳۹۸

فهرست

۴	پیشگفتار
۷	فصل نخست
۷	نگاهی به زندگی معاویة بن ابی سفیان
۱۶	برادران و خواهران معاویه:
۳۸	فصل دوم
۳۸	معاویه و دولت علوی
۶۸	فصل سوم
۶۸	بررسی خلافت معاویة بن ابی سفیان
۱۰۷	سخن پایانی
۱۰۸	منابع و مأخذ

پیشگفتار

معاویه بن ابی سفیان بن حرب بن امیه بن عبد شمس بن عبد مناف، بنیان گذار خلافت اموی (و شاید بهتر باشد بگوییم سلطنت اموی) بوده و در تاریخ اسلام فردی نامدار است که در بسیاری از حوادث و رویدادهای تاریخ صدر اسلام (از غزوه های پیامبر اسلام ﷺ که آن زمان او و پدرش در جبهه ای مشرکان حضوری فعال و چشمگیر داشتند تا خلافت عمر بن خطاب و حکمرانی دمشق و گسترش حامنه ای نفوذ این چهره ای نامدار تاریخ در دوران خلافت عثمان و سرسختی روی در رویارویی با خلافت امام علی علیه السلام و تحمیل نبرد صفين بر دولت علوی و ...) ردیله ای را او را می توان یافت.

وی دارای شخصیتی معمماً گونه بوده و زندگی و اندیشه های او، مملو از نکات پیچیده و گنگی است که گذر سالیان و حتی سده ها نیز بخش بسیاری از آن را حل نکرده و اکنون نیز دیدگاه و تحلیل یکسانی در میان مورخان پیرامون شخصیت وی وجود ندارد. برخی او را سیاستمداری دانا، زیرک، بردهار و ... دانسته که در شرایطی ویژه عهده دار زعامت در جهان اسلام گردید و خلافت او را برخوردار از خیر و برکت برای مسلمانان می پنداشند و درباره ای فضایل وی سخن ها گفته و کتابها تالیف نموده اند. عده ای از هواداران خاندان اموی و دوستداران پور ابی سفیان حتی کار را به جایی رسانده اند که اقدام وی در جانشینی یزید را نیز اقدامی پسندیده و صحیح از سوی این شخصیت تعبیر نموده اند! آنان چنین تصور می کنند

که معاویه صلاح و خیر امت را در نظر داشته و از این روی فرزندش یزید را (با وجود همه i نقاط منفی اخلاقی و شخصیتی وی) بر اریکه i قدرت نشاند و مرکب خلافت را برای وی هموار نمود.

گروهی دیگر نیز او را چهره ای می دانند که از ابتدا با اسلام رابطه ای خوب و مناسب نداشت و تا پایان زندگی اش نیز این رویکرد ادامه دار بوده و با تغییر رویه و چهره i خویش، تنها برای دستیابی به قدرت و حکومت از حربه i دین بهره جسته و به تعبیر دیگر، اسلام را بهانه ای برای رسیدن خود و خاندانش به حکومت و مطامع دنیوی قرار داده بود و برای حفظ آن از هیچ اقدامی فروگذار نمی کرد و حتی اگر از کشته ها پُشته می ساخت نیز ازدهای قدرت طلبی در وجودش مهار نمی گردید.

اما به راستی معاویه که بود و چگونه می اندیشید و اقدامات او در جهان اسلام چه تاثیراتی را بر جای نهاد و دامنه i تاثیرات آن تا کجا ادامه یافت؟

آیا وی دوست اسلام بوده و یا دشمن آن که در لباس دوست به مسلمانان خیانت کرده است؟

چرا آن زمانی که خلیفه i سوم در بحرانی سخت گرفتار گردید، فرزند ابی سفیان اقدام جدی برای کمک رسانی به خلیفه i تحت محاصره i شورشیان، انجام نداد و بلاfacسله پس از قتل خلیفه i سوم وارد عمل گردید؟